

Communekind in de sixties



Herinneringen aan een antiautoritaire jeugd

Joshua Stiller

Eerste boek van Joshua Stillers vierluik.

Vier romans over kinderen die worstelen met groot worden.

‘Mijn brein was stuk, door het ongeluk,’ fluisterde ik. ‘Ik was stomme, stomme, domme Boedi geworden.’

‘Hm, was dat de echte reden dat Esther en jij uit elkaar groeiden?’ zei Ralf.

Ik moest bijna overgeven.

‘Zie je wel? Raak!’ zei Ralf zachtjes tegen mam.

‘Je bent niet erg... subtiel,’ zei ze beverig.

‘Nee daarom heb ik ook nergens kunnen blijven studeren. Ze vonden me te confronterend, denk ik,’ zei Ralf droog. ‘Kom jongen, vertel.’

‘En geef je jezelf de schuld?’

Ik keek Ralf aan.

‘Ze had ook bij je kunnen blijven en helpen je brein weer te trainen.’

Ik moest daarover nadenken.

‘Ik zie dat je het beter gaat begrijpen,’ zei Ralf en klopte me bemoedigend op de schouder. ‘Begrijp je nu dat het universum niet alleen om Boedi draait? Dat anderen met hele andere dingen bezig kunnen zijn, die niet vanzelfsprekend met jou te maken hebben of jouw verantwoordelijkheid zijn?’

Ik zuchtte. ‘Jawel.’

‘Goed, we gaan verder. We zijn er nog niet.’

‘Moet dat nou?’ vroeg mam.

‘Ja, Trude, het zijn nu nog verse herinneringen, vatbaar voor troost en retrospectie. Over tien jaar zit het muurvast in zijn persoonlijkheid.’

Je zou niet verwachten dat de karakters verzonnen zijn. Het is levensecht en bezield. Zelfs het drinken van een kop thee kan ik helemaal meebelevén. De auteur weet het alledaagse en de heftige gebeurtenissen prachtig samen te brengen. Ook laat hij de mooie kanten en de schaduwzijden van een commune zien, zonder met zijn vinger te wijzen.’

Sarah Morton, auteur van "Wat je niet verteld is"



9 789072 475299

Uitgeverij Magister

NUR 301 (Roman)

www.magisternuitgeverij.nl

Communekind in de sixties

herinneringen aan een antiautoritaire jeugd

Joshua Stiller



Stillers vierluik

Vier aansprekende, gevoelige romans waarin Stiller laat zien hoe trauma's het leven van een kind kunnen gaan bederven als het opgroeit.

Noodlottig als de oude Griekse tragedies zelf.

In confronterende situaties kunnen oude trauma's geactiveerd worden en nieuwe veroorzaakt. Zonder bewustwording zou het leven van zo'n kind terecht komen in een zich eindeloos herhalende lus van zelfde oorzaken en zelfde gevolgen. Dus feitelijk doodlopen.

Stillers romans lezen plezierig. Al hebben ze niet altijd een *happy end*, ze eindigen wel met hoop. Want uiteindelijk wordt bij de hoofdpersonen de lus doorbroken en kunnen ze verder. Al is het in een volgend leven.

Communekind, *Zwerven per ongeluk* en *Ongeoorloofde liefde (2x)*, zijn reeds verschenen.

colofon

Communekind in de sixties

Herinneringen aan een antiautoritaire jeugd

Joshua Stiller

©2014 Joshua Stiller & Uitgeverij Magister

Redactie, omslag en opmaak: Ewout Storm van Leeuwen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Webwinkel: www.magisteruitgeverij.nl

magisteruitgeverij@gmail.com

NUR 301 (Roman)

ISBN 9789072475299 (papieren boek)

ISBN 9789072475336 (e-boek)

Boedi

Episode Eén: Het kasteel

1

Mijn moeder heeft me verteld dat ik net drie was toen we in het kasteel gingen wonen. In het begin werd ik door de bewoners van de commune *Little Buddha* genoemd omdat ik zo'n mooi jongetje was. Dat werd al gauw Boedi.

Het kasteel, het park en de bossen vormden in mijn jeugd mijn complete Lebensraum. Ik kwam nooit buiten de grenzen van het landgoed. De buitenwereld – voor mij bestond die uit de aangrenzende landerijen en wegen – was vijandig gebied. Dat pikte ik op uit de gesprekken van de volwassenen, al toen ik die nauwelijks kon begrijpen. Ik was daar zo zwaar door geïntimideerd dat de omringende wereld gewoon buiten mijn beleving bleef. Op het landgoed viel genoeg te ontdekken. De gesprekken, boeken en belevenissen op het kasteel vormden mijn venster op een wereld ver weg, waar alles kunst was, schoonheid en zinderend spannend. In de salon waren drie wanden bedekt met boekenkasten, afgeladen met dikke pillen over vreemde landen, architectuur, beroemde schilders, catalogi van tentoonstellingen, fotoboeken over de natuur, plaatjesalbums en boeken die nog te moeilijk waren om te lezen. De bibliotheek was van de kasteelheer, die geobsedeerd was door schoonheid. Ik wist meer van de St. Pieter, het Empire State Building en Le Corbusier dan van een Hollands rijtjeshuis. Ik was nooit in een café geweest, maar ik kende de beleving door de schilderijen van Van Gogh, Toulouse-Lautrec en andere impressionisten. Van lelijkheid, oorlog, misbruik en armoede drong niets door in mijn microkosmos. Mijn beeld van de buitenwereld werd door deze uitersten nogal beperkt en eenzijdig. Binnen het kasteel speelde zich overigens genoeg af om mijn gretige geest te voeden. Pas toen ik een jaar of tien was ging ik er wel eens alleen op uit. Niet verder overigens dan de uiterwaarden. Aan de horizon lag een dorp achter de dijk. Dat was de gevaarlijkste vijand, was me ingeprent. Ik was als de dood dat de jongens uit dat dorp me zouden martelen als ze me zouden vangen. De angst zat zo diep dat ik er eigenlijk nooit helemaal overheen ben gekomen.

De rivieroeveren waren gelukkig vrij terrein: er kwam nooit iemand, zodat het mijn toevluchtsoord werd als ik in de knoop zat... uren heb ik daar gezeten.

Toen ik vijf was, werd mijn bed van mijn moeders kamer verplaatst naar een zolderkamer in een zijvleugel van het kasteel. Er sliepen al twee meisjes, maar hij was groot genoeg voor drie kinderen.

De eerste avond lag ik te zachtjes om mijn moeder te jammeren. Het oudste meisje klom uit het brede bed waar ze met haar zusje in sliep en trok me bij een arm onder de deken uit. Ze troonde mij mee – van verbazing hield ik op met grienen – en legde mij tussen haar en haar zusje in.

‘Zo, nu niet meer huilen,’ beval ze, ‘anders kunnen wij niet slapen.’

‘Ik heet Dotte,’ fluisterde het kind naast me. ‘Ik ben vier, en jij?’

‘Vijfeenhalf,’ zei ik beverig, met een vaag besef van senioriteit. ‘Bijna zes.’

‘Ik ben zeven,’ zei het grote meisje streng. ‘Jij heet Boedi, toch? Ik heet Melanie. Ik kan al lezen.’

Demonstratief pakte ze een boekje.

Het was eigenlijk te donker om iets te kunnen zien. Driftig rommelde ze onder het bed en haalde een zaklantaarn tevoorschijn. Zo’n platte, met een rond glaasje voorop. ‘Er is hier geen elektriciteit,’ verklaarde ze. ‘Als de batterij op is moet je er een nieuwe in doen. Ze liggen in de kelder, in een doos.’

Even later: ‘In de kelder is ook geen licht. Daar mag je wel met een kaars in. Hier op zolder niet. Omdat het allemaal hout is, kan het affikken.’

Ik huiverde. Affikken. Het meisje had mij in een paar zinnen meer wegwijs gemaakt dan de nerveuze woordenstroom van mijn moeder, waar ik gedwee naar geluisterd had, maar niets van had begrepen.

Het meisje draaide zich met een ruk om en ging met haar gezicht boven het mijne hangen. Haar lange haar hing rond mijn hoofd, zodat ik haar gezicht als in een tunnel zag, van opzij beschenen door de zaklantaarn.

‘Je moet mij Mee laa nie noemen. Zeg eens?’

‘Ja Melanie,’ fluisterde ik. Ik was op slag verliefd. Door dat zacht kriebelende haar, waarmee ze ons in een magisch wereldje insloot. Ze zag het, glimlachte en gaf me een kus. Ze liet zich zakken en legde haar hoofd naast het mijne. Dotte kroop aan de andere kant tegen me aan en sloeg haar arm om me heen. Ook zij gaf me een kus. Ik was onmiddellijk verliefd op Dotte.

Zo kregen we op die gedenkwaardige avond als het ware verkering met elkaar.

Er kwamen meer mensen in het kasteel wonen. Kamers in de andere vleugel, die altijd leeg hadden gestaan, werden ingericht met oude meubelen, werktafels, lampen aan draadjes, versleten tapijten en groentekisten met spullen, verf, kleren en boeken. Er waren enkele kleine kinderen en baby's bij. Het begon overal naar terpentijn, walmende kaarsen, luiers en muffe beddengoed te ruiken. Kinderen dribbelden en joelden door de gangen. Toen er eentje van een trap was gevallen, verschenen er provisorische hekjes voor de trapgaten. De meisjes en ik trokken ons terug in ons gedeelte van het kasteel. We moesten niets van die nieuwe bewoners en hun lawaaiige grut hebben. Al helemaal niet omdat er geen kinderen van onze leeftijd bij waren. We vonden het wel best, zo met ons drietjes.

Hun vader en moeder deden iets met toneel en waren allebei met een ander. Ze waren vaak op tournee en bemoeiden zich alleen met de meisjes als ze op het kasteel waren. Wij wisten niet anders dan dat we een grote familie waren, waar de volwassenen en de kinderen apart leefden. Mam en Hannie, de tuinvrouw, waren eigenlijk onze moeders. Hannie was er overdag altijd als we haar nodig hadden, bezig in de tuin of in de keuken. Mam kwam het eind van de middag in de keuken, waar ze ons eten kookte. Mijn moeder zag er in die tijd 's ochtends gelukkig en een beetje verformfaaid uit. Soms zag ze me niet eens, andere keren als ik haar tegenkwam pakte ze me op, kneep me zowat fijn, draaide met me in het rond en zette me weer neer. Ze zong bijna de hele tijd.

Omdat ze er altijd op vaste tijden waren, maakten we niet zo vaak aanspraak op hen. We hadden hen eigenlijk zelden nodig. Melanie was heel zorgzaam, zei wanneer we onze tanden moesten poetsen, viste onze schone was uit de manden en nam ons af en toe mee naar de badkamer, waar ze Dotte en mij waste.

Ik wilde graag leren lezen. Dotte wilde niet achterblijven en vroeg er ook om. We hoefden niet lang aan te dringen bij Melanie, want ze deed niets liever dan ons bemoederen en ons alle dingen leren die ze wist. Een tijd lang was Melanie onze absolute meesteres. We moesten haar in alles gehoorzamen. In ruil gaf ze ons les. Een tijd lang lagen we niet meer te tekenen in de ridderzaal, waar we les van haar kregen. Ze deed alles door elkaar: letters, bekende woorden, zelfs verschillende talen. Hun moeder was met een Amerikaan die amper Nederlands sprak, ze kende daardoor al wat Engels.

Het eerste woordje dat ik kon lezen en dat ik eindeloos naschreef was MAMA.

Het tweede MELANIE. Vellen vol. Papier en tekenmateriaal was er in overvloed. We tekenden dingen na uit boeken en tekenden de letters na die we onder de afbeeldingen zagen staan. Dat het soms Franse, Duitse of Engelse of zelfs tweetalige boeken waren, deerde ons niet. Pas later leerden we onderscheid maken tussen verschillende talen.

In het huis was het vanaf de middag altijd druk en lawaaiig. Er waren veel logees, de oprijlaan stond soms vol met auto's. Er klonk tot laat in de nacht muziek, waar we gerustgesteld bij insliepen. Als er muziek klonk was er tenminste geen ruzie of een heftige vergadering, waar we bang voor waren. Als de rest van het kasteel stil was en er klonken beneden harde stemmen, deden we het bijna in onze broek.

Het werd zomer en we speelden hele dagen buiten. De schrijflessen werden buiten voortgezet met behulp van bloempotscherven op het betegelde terras. Toen de zomer ten einde liep en we met alle bewoners druk waren met de oogst uit de tuinen en boomgaard, werden we opeens opgemerkt.

'Moeten die kinderen niet naar school?' hoorden we iemand vragen. 'Het is al begin september.'

We keken elkaar verschrikt aan. School, dat klonk niet best.

'Naar dat dorpschooltje zeker. Dat kun je deze kinderen toch niet aandoen? Die worden er weggepest,' zei de kasteelheer, die gewoon meehielp met aardappelen rooien.

'Wat is school?' vroeg Dotte angstig.

'Dat is een lelijk gebouw waar kinderen in opgesloten worden en rijtjes uit hun hoofd moeten leren,' antwoordde Melanie. 'Dat staat in een boek dat ik gelezen heb.'

'Zo, kun jij al lezen?' vroeg een schorre mannenstem. 'Waar heb je dat geleerd?' We keken gealarmeerd op naar de man.

'Het is Dries,' stelde Melanie ons gerust. 'Hij schrijft boeken.' Tegen de man: 'Jij bent Dries, hè? Ik heb lezen van mijn moeder geleerd. Voordat we hier kwamen wonen.'

'Willen jullie ook leren lezen?'

Ik keek Dotte aan en zij mij. Dat konden we al.

'En rekenen? En hoe de planten groeien en de dieren? En hoe het vroeger was?' We waren verkocht. We keken Dries dwepend aan. Hij lachte.

‘Ik zie het al. Vanaf morgen zal ik jullie elke ochtend les geven. Tot één uur, dan ga ik eten en aan mijn boek werken.’

Vanaf die dag kregen we les in de oude druivenkas tegen de tuinmuur. De druivenstokken waren wel zo dik als mijn arm. De druiven brachten heel wat op. Dat wisten we, omdat we bij de oogst hielpen en de volle kistjes contant werden afgerekend door de groenteboer. We stonden eromheen, met argusogen te kijken of hij wel genoeg betaalde.

In het voorjaar en de zomer werd het te warm in de muurkas als de zon scheen. We verhuisden dan naar de boomgaard. Bij harde wind en regen werden de lessen verplaatst naar de ridderzaal. Daar was alleen weinig licht: de bedrading was er afgekeurd. Dat vonden we alledrie een heel gewichtig feit, dat we dan ook met grote ernst aan nieuwe kinderen en gasten vertelden. Pas later begreep ik wat het betekende. Wij vonden het echter geen punt om te tekenen en te lezen bij het licht van stormlantaarns. Als Dries ging vertellen, konden ook die uit.

Ons schooltje had drie leerlingen, wij dus, toen we er mee begonnen. Tegen de tijd dat ik twaalf werd gingen de vier oudsten naar andere scholen en bleven er acht kinderen over, zoveel waren er in de jaren bij gekomen.

De meisjes en ik trokken elke dag met elkaar op, van de ochtend tot de avond. Behalve heel vroeg. Als ik wakker werd, dwaalde ik ’s zomers eerst een tijdje in mijn eentje door de tuinen, het park en het bos. Het park was een grotere wildernis dan het bos, want dat werd nog regelmatig gedund voor het hout. Ik leerde op die vroege ontdekkingstochten de wilde dieren kennen die op het landgoed woonden. Ik wist alle konijnenholen te vinden. Ik had zelfs een vossenhol en een dassenburcht ontdekt. Ik volgde de groei van jonge vogeltjes in hun nesten. Ik heb tamme duiven, kauwtjes en zelfs een tamme kerkuil gehad. Althans: ze namen het voer van me aan dat ik ze op de zolders bracht.

Als de winter naderde en het zo vroeg nog donker was, sloop ik met een zaklantaarn door het kasteel, onderzocht de ateliers, bekeek wat er intussen geschilderd was en belandde daarna al snel in de keuken in het souterrain.

Zodra ik eieren ging bakken kwamen de meisjes naar beneden in hun nachtponnen. Of ik voor hen ook een ei wilde bakken. Ze roken het: de schoorsteen van de schouw boven het fornuis liep door onze kamer en lekte een beetje. Eieren waren er genoeg: de commune hield tientallen kippen.

Tot halverwege de ochtend bleef het kasteel helemaal van ons.

Alleen Bart, de smid en ijzerkunstenaar, begon vroeg in het poortgebouw te werken, wat we vanuit een raam in de ridderzaal konden zien aan het blauw flikkerende licht van zijn lasapparaat.

Als het regende slopen we met onze borden en theepot naar de zolder en kropen in het grote bed van de meisjes. Met een buik vol brood en ei en warme thee sliepen we dan nog een tijdje. Daarna kwam het ritueel van het wassen. In onze badkamer, vol koperen buizen, een wit bad op leeuwenpootjes en een vloer van losgeraakte plavuizen, speelden we in de badkuip met het warme water uit de geiser. In het begin waste Melanie Dotte en mij, later wasten we elkaar om de beurt. Als de badkamer vol met stoom stond en het lekker warm was deden we spelletjes. Met een vinger letters tekenen op je rug, die je moest raden. We rilden van genot onder de strelingen van een scheerkwast. Al gauw ontdekten we dat het niet alleen lekker was op je rug. Met geconcentreerde aandacht sopten we elkaar met de scheerkwast tussen de benen. Dotte en Melanie konden er geen genoeg van krijgen. Op een verjaardag kreeg ik een keer een rood, plastic waterpistool. Nadat Melanie mij een klap had gegeven omdat ik haar nat had gespoten, gebruikten we het alleen in de badkamer. Het wassen met handen en scheerkwast werd uitgebreid met het harde straalpje uit het pistool.

's Zomers douchten we niet als het mooi weer was, dan gingen we in de slotgracht zwemmen. Er was een diep stuk zonder waterlelies en algen, met een steiger en een roeiboot, waar we vanaf sprongen. We hadden geen handdoeken en lieten ons in de zon opdrogen. Melanie en Dotte trokken hun jurk meteen over hun natte lijf aan als ze het koud kregen. Alleen in de winter droegen ze maillots en hemdjes onder hun jurk. Net als ik, trouwens, bij wijze van lange onderbroek. Als het vroom op onze kamer sliepen we alledrie dicht tegen elkaar aan. We hielden onze maillots aan onder onze pyjama's en stapelden mijn dekens op die van hun. Eigenlijk hadden we het 's winters bijna altijd koud. Alleen de keuken en de salon werden verwarmd. In de badkamer was wel een elektrisch straalkachelkje, maar het werd er pas goed warm als we een hele tijd gedoucht hadden. In de herfst en winter namen we vaak een deken mee naar school, waar die ook werd gehouden. We kropen alledrie dicht tegen elkaar aan en sloegen de deken om ons heen. Als we 's middags rustig wilden lezen, schoven we mijn bed onder het dakraam en wikkelden ons in mijn deken. We plasten in een emmer als we het

echt niet langer op konden houden en kropen zo snel mogelijk weer bij elkaar. Dat leidde soms tot ruzies. Vooral Melanie kon ongelooflijk kwaad worden als ze gestoord werd onder het lezen. Toen Dotte op een dag erg vaak moest plussen, mocht ze een keertje niet meer terug onder de deken van Melanie. Ze ging zeuren en eraan trekken, want ze had het koud. Melanie trok woest terug. Dotte viel, met haar hoofd op de rand van het bed en begon te krijsen. Toen ik hen wilde sussen, werd Melanie ook kwaad op mij. Dotte begon Melanie met een kussen te slaan, Melanie probeerde mij te schoppen, Dotte trok aan Melanies haar, Melanie gaf Dotte een klap, waardoor ze nog harder begon te krijsen.

‘Nu hou je op!’ gilte ik tegen Melanie.

‘Hou zelf op!’ gilte ze terug, met fonkelende ogen. We stonden als twee kemp-hanen tegenover elkaar, met onze handen tot klauwen gekromd, klaar om de ander bij het lange haar te grijpen.

‘Ja, vechten!’ spoorde Dotte aan.

‘Jij had toch ruzie?’ Verbaasd ging ik overeind staan.

‘Ja, maar jij vecht nu voor mij.’

‘Dat is gemeen, twee tegen een,’ sputterde Melanie.

‘Ik heb honger,’ zei Dotte. ‘Zullen we wat te eten jatten?’

We hadden het warm gekregen van de ruzie en renden achter elkaar de gang op, de trap af naar de keuken. Er was echter niets wat we zo op konden eten, behalve appels. We wilden eigenlijk brood, maar dat was op. Teleurgesteld gingen we terug naar onze zolderkamer, waar we dicht tegen elkaar aan op mijn bed in slaap vielen.

2

Op een regenachtige avond in het late voorjaar konden we niet slapen van de warmte.

‘Ik heb vanmiddag een bos sleutels gevonden,’ zei Melanie. ‘Zullen we gaan kijken waar ze op passen?’ Ze grabbelde onder het bed en liet ze ons zien: aan een grote ijzeren ring hingen roestige sleutels. Opgewonden lieten we ons uit bed glijden, deden onze slofjes aan en liepen achter Melanie met haar zaklantaarn aan. Ze wees: ‘Kijk, die deur zit op slot. Die heb ik al vaak geprobeerd. Laten we kijken of deze sleutels erop passen.’

Ze liep vastberaden af op een deur in een slordig gemetselde muur en begon sleutels te proberen. Een sleutel paste! Met enige moeite kon ze hem *omdraaien*. Het slot werkte dan wel, maar de deur moesten we met vereende krachten door de verroeste scharnieren heen drukken. We kregen hem net ver genoeg open dat we er doorheen konden. Aan de andere kant liep de zolder, tot onze teleurstelling, gewoon door. De vloer was alleen onbeschrijfelijk smerig. Voorzichtig liepen we op onze slofjes door de dikke laag stof en ingewaaid vuil. We keken zo tegen de dakpannen aan. Bij ons was het dak van planken.

‘Daar, een trap naar beneden!’ fluisterde Dotte. We slopen ernaartoe. We probeerden de vloer niet te laten kraken, wat redelijk lukte dankzij de dikke laag vuil. Als katjes in een vreemd pakhuis slopen we de houten trap af. Hij kwam uit op een portaalje met twee deuren en een gangetje. De deuren zaten op slot en onze sleutels pasten er niet op. Er zat niets anders op dan het gangetje te proberen. Ook hier was alles bedekt met een veerkrachtige laag stof, zodat we geen geluid maakten.

‘Hier woont al heel lang niemand,’ fluisterde Melanie. ‘Kijk maar, nergens voetstappen in het stof.’ Onze voetstappen waren de eerste sinds eeuwen, leek het wel.

‘Beneden ons zijn mensen,’ fluisterde ik. ‘Heel stil blijven lopen.’

Het gangetje kwam onder een boog door uit op een grote gang. Aarzelend bleven we staan. Er kwam nog een restje daglicht door een klein venster.

Melanie knipte de zaklantaarn uit.

‘Waar zijn we ergens?’ vroeg Dotte benepen.

‘Even kijken.’ Melanie liep naar het raam en keek naar buiten.

Ze wenkte ons opgewonden en wees naar buiten, met haar andere hand legde ze een vinger tegen haar lippen. We verdrongen ons naast haar voor het kleine venster. Vlak voor ons, net om de binnenhoek, zat een groot raam in de muur van het kasteel. Het raam was verlicht. Voor het raam stond een bed. Op het bed lag een man, zijn hoofd konden we niet zien, maar zijn enorme pik wel. Die stampte in een wilde cadans in de spleet van een vrouw, die op hem zat.

‘Ze neuken!’ siste Dotte en greep me vast.

‘Kijk, ze worden helemaal wild,’ fluisterde Melanie ademloos. Ze knelde mijn arm er bijna af. ‘Wat doen ze nou?’

We konden door de twee dichte ramen horen hoe het paar loeiend elkaar omklemde, zo heftig bewegend dat de pik van de man uit de vrouw floepte.

‘Hij piest,’ griezeld Dotte.

‘Nee hoor, dat is sperma,’ verbeterde Melanie.

‘Wat is dat?’ vroegen Dotte en ik tegelijk.

‘Sst, straks. Kijken wat ze nu gaan doen.’

Dat was niet veel. De vrouw lag op de man, hij streelde haar achterste en dat was alles.

‘Wat is nou sperma?’ hield Dotte aan.

‘Als een man en een vrouw neuken, komt er sperma uit de pik van de man. Dat heet klaarkomen.’

‘Klaarkomen?’ mopperde Dotte. ‘Wat een raar woord.’

‘Hoe weet je dat allemaal?’ wilde ik weten.

‘Dat van sperma heeft mijn moeder verteld. Dat het klaarkomen heet, heb ik een keer in de salon gehoord.’ Ze giechelde. ‘Ik zat achter een stoel en heb alles gehoord.’

‘Boedi, krijg jij ook sperma als je klaar komt?’

Ik keek Dotte verward aan. ‘Ik weet niet,’ mompelde ik.

‘Natuurlijk krijgt hij sperma.’

‘Ja?’ Dotte keek me nieuwsgierig aan. Ik zakte bijna door de grond: ik wist echt niet waar het over ging.

‘O, natuurlijk niet!’ Dotte danste op en neer. ‘Hij moet eerst zijn pik in een spleetje stoppen en dan hard heen en weer gaan. Anders wil het toch niet?’ Ze greep me bij een mouw van mijn pyjama. ‘Kom, we gaan terug naar bed en dan steek jij je pik in mijn spleetje en kom je klaar. Ga je mee, Mel?’

Melanie keek bedenkelijk. ‘Heb je wel gezien hoe groot die van die man was? Wel zo dik als... als een winterwortel. Ik heb Boedi’s piemeltje nooit zo dik en stijf gezien.’

‘O ja, dat was ik vergeten.’ Dotte keek me teleurgesteld aan. Ik kon wel janken. ‘Waarom zou dat zijn, Mel?’

‘Misschien omdat we kinderen zijn,’ opperde die. ‘Kijk, ze gaan weer wat doen!’ Voor onze gretige ogen kroop de vrouw naar voren en de man naar achter.

‘Wat doet hij nou? Hij likt haar spleet! Kijk maar, zijn tong gaat er in en uit,’ fluisterde Dotte. ‘O! Hij steekt zijn vinger in haar gatje. Dat vind ik ook zo lekker.’ Ze duwde tegen me aan. ‘Doe je dat ook bij mij?’

Het leek me niks, een spleetje likken waar ook plas uit kwam.

Melanie had al een tijdje niets gezegd. Ze stond met open mond naar het paar aan de overkant te staren toen de vrouw wild op en neer bewoog en allerlei dingen riep die we niet konden verstaan.

‘Ze spreekt Frans!’ zei ik verrast. ‘Dan weet ik wie ze is: de vriendin van Ton.’

‘Ton?’ vroeg Dotte.

‘Ja, Ton, die al die blote vrouwen schildert met hun spleetje open!’ zei Melanie. ‘Je hebt gelijk, Boedi.’

‘Dus zo gaat dat,’ zuchtte Dotte.

‘Ik heb het ook wel eens anders gezien, hoor,’ zei Melanie bits. ‘Een keer achterin de tuin. Ze lagen bovenop elkaar.’

Ik was niet op mijn gemak. Dotte en Melanie praatten over dat gedoe alsof het de gewoonste zaak van de wereld was.

‘Kom, laten we teruggaan!’ fluisterde Dotte. ‘Dan gaan we het nadoen, hè Boedi?’

Ik was blij dat Melanie op besliste toon zei: ‘Ik heb honger. Zullen we naar de keuken sluipen? Volgens mij komen we in de buurt als we de trap verder afgaan.’

‘Ja, maar als de deur nou op slot zit?’ Dotte voelde duidelijk meer voor haar eigen plan.

‘Ik heb nog meer sleutels.’ Melanie rammelde. ‘Kom, schijn jij met de lamp voor ons uit, Boedi?’

Ik begreep dat Melanie eigenlijk een beetje bang was in het donker, maar het niet wilde laten merken. Ik bescheen de treden achter me terwijl ik voor de meisjes uit de versleten stenen trap afliep. Dotte had gelijk: er was een gesloten deur aan

het eind van de trap. Er ging een gang de andere kant op, dat gedeelte van het kasteel werd niet gebruikt. De keuken lag ergens achter die deur. Melanie had ook gelijk: een van de sleutels paste. Met kloppend hard trokken we de zware deur open. Het ging heel stroef, gelukkig piepten de scharnieren niet.

We kwamen uit in een halletje dat we kenden: er was een buitendeur aan de ene kant en een deur naar de keuken aan de andere kant.

In de keuken was niemand.

Ik ging op wacht staan, terwijl Dotte en Melanie van alles bij elkaar graaiden. Opgewonden namen we dezelfde weg terug. Melanie deed de deuren achter ons weer op slot. Terug in onze kamer waren we in een juichstemming. We hadden een heel stuk kasteel alleen voor onszelf, we konden naar seks gluren en we hadden een sluipweg om ongezien eten uit de keuken te jatten. Dotte had zelfs een aangebroken fles witte wijn gepakt, lekker zoet. Om de beurt namen we er een slok uit. De wijn had op mij het effect dat ik slaperig werd, de meisjes werden er opgewonden van. Ze wilden van alles met me doen. Vaag glimlachend liet ik hen mijn pyjama uittrekken. Ze gingen op mij zitten, maar ik viel in slaap.

We waren acht, negen en tien.

We waren zo op seks gespist dat we het overal zagen. De konijnen deden het voor hun hol, de haan besprong zijn kippen, de koeien beklommen elkaar verderop in een weiland; ze deden het allemaal. En mensen. We hadden meerdere gluurplekken ontdekt waar we door ramen konden kijken. We pikten de vogelverrekijker uit de salon mee op onze ontdekkingsstochten. We wisten de plekjes buiten waar de grote mensen van het kasteel het met elkaar deden. 's Avonds laat, als we hoorden dat een feest aan het aflopen was, klommen we uit bed en slopen door het kasteel. Als het buiten warm was, verstopten we ons op de plekjes die we wisten.

Uiteindelijk begon het ons te vervelen. Het was steevast hetzelfde, zeker bij de paartjes die het buiten deden. Ook bij homo's en lesbiennes ging de sjeu er een beetje af. In feite waren de voorstellingen van Ton en zijn vriendin Valerie nog het meest inventief. Ze probeerden telkens andere manieren uit. Dottes enthousiasme om de voorstellingen na te spelen gaven ons, behalve de bijbehorende hitsigheid, een hoop lol en gelach. Het was lekker en het was leuk.

Het was nog geen ernst. Mijn dingske zwol wel een beetje, maar werd niet stijf

genoeg voor het echte werk. We raakten vertrouwd met onze lichamen en onze eigen en elkaars geheime wensen. Het gaf ons het gevoel dat we bij elkaar hoorden. Melanie en Dotte misten hun ouders daardoor zo weinig, dat als die zich met hen bemoeiden, ze dat langs zich heen lieten gaan. We merkten het soms niet eens als ze op tournee waren.

De belangrijkste volwassene in ons leven was en bleef Hannie, de tuinvrouw. Van haar leerden we klusjes te doen, zoals de tafel dekken en afwassen, de soorten groenten en fruit herkennen en oogsten. Van mam leerden we groenten wassen en snijden. We hielden zelf onze badkamer schoon. Ik had als taak door het hele kasteel de butagasflessen te verwisselen. Hannie beloonde ons met fruit en noten, maar de belangrijkste beloning was dat we ons er helemaal bij voelden horen. We waren niet zomaar kinderen, we waren bewoners van het kasteel.

Hannie knuffelde ons vaak. Dat misten de meisjes soms wel bij hun ouders. Gelukkig kon ik wel vaak bij mijn moeder terecht. Ik was eigenlijk zelfs nog meer verliefd op mam dan op Dotte en Melanie.

3

Bart was een interessante man, maar hij kon aanvallen van wilde drift hebben. Om een of andere reden was ik er niet bang voor. Er waren voldoende signalen om het aan te zien komen.

Zijn werkplaats was een magische plek. Hij had me een keer zien prutsen en aangeboden van hem te leren hoe dingen van hout en metaal gemaakt konden worden. Op mijn achtste kon ik al lassen, op mijn twaalfde was ik sterk genoeg om te leren smeden. Ik heb een keer een fiets met drie wielen achter elkaar en aan beide kanten een stuurwiel in elkaar gelast. Als je aan het ene stuur draaide, ging het andere tegengesteld. Het was moeilijk om erop te fietsen. Na een tijdje oefenen kon ik eindeloos in een heel krap rondje blijven fietsen. Drie wielen waren toch minder handig dan twee: soms raakte het middelste wiel de grond niet en schoot ik met de trapper door.

Bart leerde mij ook zink en lood te solderen. Hij had opgemerkt dat ik ervan hield om over de daken van het kasteel te struinen. Ik had geen spoortje hoogtevrees en was lenig als een kat. Weldra gaf hij me klusjes op het dak te doen. Zinken daken repareren, lekke dakgoten dicht solderen, kapotte dakpannen vervangen, daklood aanbrengen. De kasteelbewoners waren er dankbaar voor, want na een paar jaar van mijn werkzaamheden lekte het nergens meer. Hij leerde mij ook schoorstenen met speciale cement te voegen, want sommige van die hoge dingen stonden op instorten.

Het dak was mijn domein. Ik zat er vaak en luisterde bij de schoorstenen gesprekken af. Alleen als er mensen ruzie hadden, schreeuwden ze hard genoeg om verstaanbaar te zijn. Het gaf heel wat inzicht in de verhoudingen tussen de kasteelbewoners. Veel ruzies gingen erover dat iemand seks had gehad met een ander. Ook die seks was af en toe mee te beleven.

Op een dag werd ik geconfronteerd met het verschijnsel familie. Weliswaar stonden Melanies boekjes vol vaders, moeders, opa's, oma's, ooms, tantes en vooral nichtjes en neefjes, maar het was nooit bij me opgekomen om dat op mezelf te betrekken. Tot die dag dat ik er getuige van was dat een auto op het voorterrein stopte. Twee oudere mensen stapten uit, gevolgd door een jonge vrouw en twee meisjes. Vanaf het bordes werd geschreeuwd.

Twee kleine kinderen kwamen onder luid geroep aanrennen. Iets bedaarder volgden hun ouders. Ik was noten aan het rapen tussen de bomen van de oprijlaan en keek verbaasd toe. De twee aanstormende kinderen riepen ‘Opa!’ en ‘Oma!’ en lieten zich kussen en optillen door de twee oude mensen. Daarna was de vrouw aan de beurt. De twee meisjes stonden een beetje afzijdig toe te kijken. Toen ze allemaal naar binnen waren gegaan zocht ik Bart op en vroeg ernaar. ‘O, dat zijn de ouders van Mieke. De opa en oma van Rosa en Spriet. Met Miekies zus en nichtjes.’

Ik stond een poosje stil te kijken naar wat hij aan het doen was.

‘O,’ wist ik na een tijdje uit te brengen. ‘Hé, zou ik ook een opa en een oma hebben? Ik bedoel, mama heeft toch ook een vader en een moeder?’

‘Ja jongen, iedereen heeft ouders. Maar sommige leven niet meer of wonen heel ver weg of...’

‘Of wat?’

Er trok een diepe rimpel tussen Barts ogen, een teken dat hij op een groot probleem was gestuit. Nu konden er twee dingen gebeuren... gelukkig het tweede. Hij legde zijn ijzerzaag neer, liep naar een oude koelkast en pakte een flesje bier. Buiten ging hij op een gammele stoel zitten, rolde een sigaret en dronk het flesje in één teug leeg.

‘Kijk,’ zei hij schor, ‘ieder kind heeft een vader en een moeder. Soms gaan die dood en blijf je als kind alleen achter. Of ze willen geen kind en geven het weg. Of ze zijn zo slecht voor het kind dat de politie het afpakt en naar een kindertehuis brengt.’

‘Heb jij in een kindertehuis gezeten?’

Hij knikte stuurs. Ik begreep dat hij er niet verder over wilde praten.

‘Ik zie vandaag voor het eerst een opa en een oma. Waarom komen er niet meer?’

‘Als de mensen die hier wonen hun familie willen zien, gaan ze ernaartoe,’ zei Bart nors. ‘We willen hier liever geen familie op bezoek hebben.’

‘Wat bedoel je?’

‘Kijk, Boedi, we leven hier zo vrij als een vogeltje. Alle bewoners doen iets met kunst. Dat is een heel apart wereldje, waar gewone mensen een beetje raar tegenaan kijken. We zijn een commune, dat wil zeggen dat we niet als burgerlijke gezinnetjes leven, maar met ons allen.’

Ik knikte. Dat verschil was me ook al opgevallen door Melanies romannetjes.

‘Er wordt hier eh, nogal vrij omgesprongen met relaties,’ voegde Bart eraan toe. Hij klonk steeds norser, bijna kwaad.

‘Bedoel je dat iedereen seks met elkaar heeft?’

‘Ja, dat bedoel ik,’ gromde hij.

Niet iedereen. We hadden Bart nooit met een vrouw of een man betrapt. Hij was dan ook geen schoonheid. Nors, gedrongen, grimmig gezicht met lelijke plooiën, nooit vrolijk. Een soort bom die niet ontploft was.

‘Ik heb mam nooit gehoord over haar ouders. Zouden die dood zijn?’

‘Vraag het haar zelf. Ik weet het niet. Ik heb ze in ieder geval nooit gezien. Trude gaat vaak genoeg weg, dan zou ze ook haar ouders kunnen bezoeken.’

‘Ik heb mam er nooit over horen praten.’

‘Ik zeg niet dat het zo is, ik zeg alleen dat het zou kunnen.’

‘Nee, vast niet.’ Wie verdedigde ik nou? Mijn eigen overtuiging of mijn moeder? ‘Ze zijn vast dood.’

‘Vraag het je moeder.’

‘Ik wil even wat doen. Zal ik de werkbank opruimen?’

Bart liet altijd zijn gereedschap rond slingeren en hij was elke keer blij als ik het voor hem opruimde. Ik kon er niet tegen dat alles door elkaar lag.

Het was me bekend waar de dingen hoorden te hangen of te liggen en ik was snel klaar. Tot slot veegde ik de werkbank en de vloer aan.

‘Ik ga even kijken of mam er is. Ik wil toch wel weten of ik een opa en oma heb.’ Bart knikte naar me.

Mijn moeder was nergens te vinden. Misschien als ze ging koken. Vervelend was dat ze me dan meestal geen aandacht kon schenken.

Na het eten volgde ik mijn moeder naar haar kamer.

‘Wat is er, Boedi? Je kijkt zo ernstig?’

‘Mam, heb ik een opa en een oma? Jij hebt toch ook een vader en een moeder? Dat zouden dan mijn opa en oma moeten zijn.’

‘Mijn vader is overleden, Boedi. Mijn moeder woont niet in Nederland. Daarom zie ik haar nooit.’

‘Waarom niet?’

‘Mijn vader en moeder woonden met mij in Tsjecho-Slowakije. In dat land mogen mensen heel weinig. Ik wilde graag weg, naar een kunstacademie in Parijs. Dat mocht niet. Als je het toch probeerde kwam je in de gevangenis. Behalve

als je braaf was, dan mocht je af en toe mee met een groep naar het buitenland. Ik ook, ik deed of ik heel braaf was. Ik mocht mee met een studiereis van de kunstacademie in Praag naar het Rijksmuseum en andere musea in Amsterdam. Daar heb ik me in het Anne Frankhuis in een kast verstoppt. Pas toen het gesloten was ben ik eruit gekomen.' Ze lachte. 'Het alarm ging af, ik schrok me dood. Ik dacht dat de soldaten me hadden gevonden. Het kostte me heel wat moeite om de beveiliging ervan te overtuigen dat ik asiel zocht en geen dief was.'

'En toen?'

'Ik heb asiel gekregen en werd toegelaten tot de kunstacademie. Ik kreeg een studiebeurs en verdiende wat bij als fotomodel. Je hebt dus een oma, Boedi. Alleen... wij kunnen er niet naar toe en zij kan niet naar ons toe komen.'

Ik was dik tevreden met het antwoord. Ik had niet echt een behoefte aan een oma, met mam en Hannie in de buurt. Het was meer dat ik vond dat de dingen moesten kloppen, en dat deden ze dus. Er bleef nog een vraag open staan, die ik eigenlijk niet durfde te stellen.

‘Mam, heb ik een vader?’

Ik fluisterde het in mams haar toen ik voelde dat ze wakker aan het worden was. Ze draaide zich traag naar me om.

‘Wat zei je?’

‘Nee, laat maar.’

Ze draaide haar rug naar me toe en viel weer in slaap. Ik lag te piekeren of ik wel wist wat ik had willen vragen. Gister hadden Melanie en Dotte het er over gehad. Ik begreep er eigenlijk weinig van. Het hele begrip ‘vader’ stond een heel eind van ons af. We konden er niet meer van maken dan dat het een strenge man was die met je moeder getrouwd was en overdag naar zijn werk ging. Wat dat ook mocht wezen. Zo stond het in Melanies boekjes. Zulke mannen waren er niet op het kasteel. De mannen in onze omgeving waren altijd bezig met kunst of vrouwen, meermal allebei, en bekommerden zich niet om kinderen. Behalve Dries. Die was geen vader, die was onze leraar. Eigenlijk was de kasteelheer in onze beleving een soort vader. In ieder geval was hij de man die ervoor zorgde dat we hier konden wonen en waar mijn moeder vaak was. En waar ze een kind van had gekregen. Ze was in die tijd heel vrolijk en zong de hele tijd. Er waren ook perioden dat mijn moeder melancholiek was. Ze wilde dan dat ik bij haar kwam slapen, wat ik heerlijk vond. Zo’n periode was het nu even. Meestal was het anders.

In het jaar dat ik zes was, kreeg ik een broertje, waar ik heel blij mee was. Van de zwangerschap van mijn moeder heb ik weinig gemerkt, totdat ze tonnerond werd. Op een dag mocht ik naar de baby in haar buik luisteren met een kokertje van papier. Mam legde mijn handen op haar buik, zodat ik de baby kon voelen bewegen. Ik vond haar nog mooier dan anders, met haar bolronde buik. Haar lichtbruine huid stond strak gespannen. Ze kon op het laatst niet veel meer doen dan model zitten voor Ton en andere kunstenaars. Er kwam af en toe een vrouw op bezoek, die van klei een beeld van haar boetseerde.

Toen ze niet meer kon koken nam Hannie haar taak over.

Ik vond het jammer dat de kasteelheer haar naar het ziekenhuis bracht voor de bevalling. Ik was er graag bij geweest.

Een paar dagen later haalde hij haar weer op. Ze stapte uit de auto met een klein mormeltje in witte kleertjes in haar armen.

‘Dit is je broertje,’ zei ze stralend. ‘We hebben hem Jasper genoemd.’

Ik mocht hem even vasthouden. Het mondje ging open in een enorme geeuw. De oogjes bleven dicht. Ik was op slag verliefd. Als het even kon was ik erbij als mam hem aan de borst legde. Ik mocht af en toe ook proeven. Echt lekker vond ik de melk niet. Het zuigen wel. Mam leerde mij hoe ik Jaspertje in bad moest doen en een schone luier omdoen. Ik vond het prima om voor hem te zorgen. Na een paar keer was ik gewend geraakt aan luiers vol pies en poep. Mam gebruikte soms papieren luiers en soms gewone, van doek, die ik uitspoelde voordat ze in de was gingen. Ik zorgde steeds vaker voor Jasper. Toen mam geen melk meer had, raspte ik appels en prakte bananen om hem te voeren, ik sjouwde met de kinderwagen over het landgoed en verschoonde hem als het nodig was. Door Jaspertje was ik weer veel op mijn moeders kamer. Ik speelde met hem, terwijl mam op een grote tafel patronen tekende en knipte, schetsen maakte en in modetijdschriften bladerde.

Ze was een keer een hele dag weg en kwam ’s avonds, moe maar intens blij, uit Amsterdam terug met tassen vol met stoffen.

‘Die groothandelaren hopen allemaal dat een van mijn ontwerpen het een keer gaat maken,’ legde ze uit, terwijl ze de stoffen uitpakte, in het licht hield, om zich heen drapeerde om te kijken hoe ze vielen, weer opvouwde en op stapeltjes legde. ‘En dan?’ Ik begreep niet goed waar ze het over had.

‘Dan kunnen ze rekenen op grote orders, snap je? Ik heb af en toe een ontwerp kunnen verkopen, waar een bepaalde stof bij hoort. Stof waarvan ik een monster heb gekregen.’

‘Hoef je het niet te betalen?’

‘Nee lieverd. Ik krijg ze, omdat ze me kennen en omdat ze af en toe geld verdienen dankzij mijn ontwerpen.’

Ik keek naar mijn moeder, hoe ze neuriënd, af en toe mopperend, dan weer luidkeels zingend, patronen op stoffen spelde, uitknipte, zorgvuldig op stapeltjes legde en voortdurend glad streek. Ze had zich voor de tocht heel mooi opgemaakt, waardoor ze er uitzag als een toverfee.

Toen ze weg was om te koken ging ik met Jasper*je* voor haar kaptafel zitten en bestudeerde alle attributen waarmee ze zich verzorgde en opmaakte. Ik wilde

ook zo mooi zijn en vroeg me af hoe dat werkte. 's Avonds vroeg ik haar om me op te maken. Ze legde de schaar neer en bekeek me peinzend.

'Je bent de mooiste jongen die ik ooit heb gezien, Boedi,' zei ze, terwijl ze keurend om me heen liep. 'Prachtig, honingkleurig haar, net als het mijne, snoepjes van oren, een hals om te zoenen, een verrukkelijke mond, een huid als een perzik, grote, doorzichtige, bruine ogen... En dat heb ik zelf gemaakt. Je bent en blijft mijn mooiste werkstuk.'

Ik gloeide van het compliment. Ik was het helemaal met haar eens dat ik mooi was. Toch...

'Toe mam, ik zou het zo leuk vinden als je me opmaakte.'

'Goed dan.' Ze zag er uit of ze het ook leuk vond.

Onder haar handen zag ik mijn gezicht veranderen. De 'gewone' mooie jongen Boedi werd een soort... jongensprinses. Ik wist geen ander woord. Geen meisje, ook geen stoere prins, er tussenin. Of nee, allebei!

'Kom, ijdelruit, we gaan slapen,' knorde mam. Jaspertje sliep al. We poetsten samen onze tanden aan de wastafel en keken elkaar samenzweerderig via de spiegel aan. 'Mag ik bij jou slapen?' fleemde ik.

Ik trok mijn kleren uit en kroop in het brede bed. Mam tuttelde nog wat rond, keek of Jasper nog sliep, en schoof aan de andere kant naast me.

'Ik zal je straks wel afschminken, Boedi,' fluisterde ze. 'Ik moet later toch even naar Jasper kijken en plassen.'

Ze trok me tegen zich aan en streelde mijn rug. Ik had er min of meer op gerekend. Als mam een tijdje niet bij de kasteelheer was, kreeg ik al haar aandacht.

Ik werd even wakker toen ze mijn gezicht schoonmaakte met heerlijk ruikende watjes en kroop knorrend van genoegen tegen haar rug. 'Mama,' fluisterde ik, 'ik hou van je.'

Ik was veel eerder wakker dan zij en liet me voorzichtig uit bed glijden. Jasper was ook al wakker. Ik verschoonde hem en nam hem mee naar de keuken.

Met een paar stukken brood met jam, een grote mok thee en een schaalje met pap sjouwde ik de baby en het eten naar een bankje in een prieeltje. Jaspertje en ik smulden allebei en genoten van de beginnende dag.

Behalve ons gesmak waren alleen vogels te horen en ver weg, op de rivier, het gestamp van een schip dat langs voer. Ik zuchtte van geluk.

Een van onze vaste taken was helpen in de tuin. Als we 's ochtends gegeten hadden, huppelden we zingend naar de plek waar Hannie op dat moment bezig was. Melanie kende veel liedjes. We zongen ook liedjes van Donovan na, uit de Lord of the Rings.

Hannie was altijd bezig. Van zonsopgang tot zonsondergang spitte, wiede, zaaide of oogstte de stille vrouw. Ze was de vriendin van onze Duitse harpiste. Ze heetten allebei Hannelore, daarom noemden we haar Lorelei en onze tuinvrouw Hannie. Bij slecht weer liet Hannie ons zaaien of plantjes verspenen in de groentekas, of tomaten en komkommers oogsten voor de groenteman, die elke ochtend met zijn groentewagen, een rode Opel Blitz, de oprijlaan opkwam. We gingen meestal tegen een uur of tien nog gauw een paar boterhammen halen, voordat de volwassenen met hun ochtendhumeur in de keuken verschenen. Daarna gingen we naar ons schooltje. Ook tegen Dries kon je het eerste uur van onze school beter niet praten. Hij kwam wel altijd op tijd, maar met een pesthumeur. We hielden onszelf zolang bezig met lezen, schrijven, rekenen en aardrijkskunde uit boeken. Na enkele koppen koffie en sigaretten, die hij buiten ging staan roken, verdween zijn ochtendhumeur en begon hij opeens te vertellen. Over politiek, de regenwouden, de landen waar hij geweest was, een andere keer over muziek, over musici en kunstschilders die hij kende en die af en toe met hem mee kwamen. Na afloop van zo'n verhaal moesten we er een opstel over schrijven en een collage maken van de afbeeldingen die we konden vinden. Daar hielden we ons de rest van de dag mee bezig. Er was materiaal genoeg. In de salon lagen stapels tijdschriften en de boekenkasten stonden vol boeken over kunst, architectuur (de kasteelheer was architect), muziek en vreemde landen. Vooral de oude jaargangen van The National Geographic Society waren behoorlijk beduimd. We trokken de illustraties die we nodig hadden, over op doorzichtig papier dat we van de kasteelheer kregen, kleurden ze in en plakten ze in onze werkstukken. Bij mooi weer deden we dat buiten, op het bordes of in de brede vensterbanken van de ridderzaal. De vensters waren dubbel: eerst deed je de binnenste naar binnen toe open en haakte ze vast in de raamkasten, dan deed je de buitenste naar buiten open. Dat waren de fijnste dagen. 's Middags kwamen er soms bewoners naar de salon om wat te lezen en konden we onze werkstukken laten zien. De

kunstschilders wisten we meestal wel over te halen iets voor ons te tekenen. We vroegen dan om hun naam er onder te zetten, voor als ze later beroemd zouden worden. We bewaarden de werkstukken op een lege zolder.

Er klonk altijd wel ergens muziek in het kasteel. Op zolder waren de oefeningen van Lorelei soms te horen, als ze niet op tournee was. Uit de ateliers klonk soul of Bob Dylan of de Beatles. Ik werd altijd opgewekt van het rauwe geluid van Joe Cocker in Woodstock en melancholiek van de liedjes van Joan Baez en Donovan. Natuurlijk dweepten we met Melany. Wij vonden ons de 'beautiful people' bij uitstek. We begrepen het niet helemaal, maar dat maakten we ervan. Tegen het avondeten werd er in de salon steevast klassieke muziek gedraaid, waar soms vurig over werd gediscussieerd. Verschillende uitvoeringen van hetzelfde muziekstuk werden vergeleken. De kasteelheer had duizenden grammofoonplaten. Hij kon zelf ook heel mooi piano spelen, alleen geen boogie-woogie of jazz. Satie kon hij heel goed; dat vonden we alledrie leuk. We deden dan buiten op het terras een soort ballet op zijn muziek. In de salon mocht niet gerookt worden, zodat de heftige gesprekken vaak ook naar het bordes verhuisden, waar de rokers onder het balkon droog stonden als het regende en door het open raam naar de muziek konden blijven luisteren.

Als de eerste etensbel ging, renden we naar de keuken om de tafel te dekken. Dat behoorde tot onze vaste klusjes en we hadden dan al een reuzenhonger. Mijn moeder was de kokkin van de commune en stond elke dag in potten en pannen te roeren op het oude Aga fornuis. Toen ik sterk genoeg was, werd het mijn taak om kolen uit het kolenhok te halen voor het fornuis, dat via allerlei buizen ook nog eens de keuken en de salon verwarmde. In de ridderzaal en de grote hal waren de ouderwetse gietijzeren radiatoren afgesloten. Alleen als het ging vriezen moesten ze een beetje open, want dan werd de oliestook in de kelder ook aangezet.

Hannie kwam steevast vlak voor etenstijd met bloemen uit de tuin om de meterslange tafel in de keuken te versieren. Later, toen er meer kinderen kwamen, bouwde Bart een tweede tafel van ijzeren balken en sloophout. Melanie en ik mochten aan de tafel van de volwassenen blijven. Dotte vond het leuker bij de kleintjes. Bij ons zou ze de jongste zijn, aan de kindertafel was zij de oudste en dus de baas.

Ik speelde al een hele tijd niet meer uitsluitend met de meisjes.

Ik hield ervan ontdekkingstochten in mijn eentje te houden. Op het dak van het kasteel was ik heer en meester: niemand van de kinderen durfde me daar te volgen. Van de volwassenen wist eigenlijk alleen Bart dat ik daar rondstruinde. Vanuit de brede dakgoten kon ik door kleine dakkapelletjes zonder glas op zolders komen die niet eens vanuit het huis bereikbaar waren. Het waren de plaatsen waar kerkuilen, vlermuizen en zwaluwen broedden. Via een luik kon ik vanaf zo'n afgesloten zolder in het torentje komen. Het stond tegen de ridderzaal aan, met de voet in de slotgracht. De smalle, stenen wenteltrap was nauwelijks gesleten, zo weinig mensen kwamen er. De deur onderin was op slot en de sleutel was nooit gevonden, bleek toen ik de kasteelheer erom vroeg. Met behulp van Barts gereedschap wist ik het antieke slot van binnenuit uit de deur te boren en te zagen. Bij die gelegenheid kwam mijn lange haar in de motor van de elektrische boormachine. Ik werd bijna gescalpeerd. Het deed enorm zeer. Ik moest het haar afknippen. De stop was gelukkig doorgeslagen, zodat ik niet geëlectrocuteerd was. Ik kon de stop vervangen voordat iemand iets in de gaten had. Het kostte meer tijd om mijn afgeknipte haar uit de boormachine te prutsen, het ding moest ervoor opengeschoefd worden. Mam moest even huilen toen ze mijn verruïneerde haar zag. Ik bekende haar wat er was gebeurd, waardoor ze boos werd om me vervolgens tegen haar boezem te drukken. Ze zette mij voor de spiegel op een kruk om mijn haar halflang te knippen tot een pagekopje. Bij die gelegenheid raakte ik opnieuw gefascineerd door het beeld van mezelf. Ik had alleen een onderbroekje aan, omdat afgeknipt haar onder mijn kleren zou kriebelen, had ze gezegd. Ik was nog nooit eerder geknipt, zodat ik niet uit ervaring kon spreken. Het voor de spiegel zitten, de handen van mijn moeder, de slissende schaar, de zachte strelingen van vallende plukjes haar, gaven een diep, lichamenlijk genot. Ik had kippenvel over mijn hele lijf. Sindsdien hield ik ervan om mezelf in de spiegels van mijn moeder te bekijken. Er was een spiegel bij die nog groter was dan mijn moeder en die je voorover kon draaien, zodat ik mezelf een beetje van boven kon bekijken. Zoals volwassenen mij zagen, veronderstelde ik. Een tweede spiegel stond zo opgesteld dat je jezelf van opzij en schuin van achter kon bekijken. Ik hield hele voorstellingen als mijn moeder aan het koken was en ze me niet kon betrappen. Met kleren, zonder kleren. Ik streeelde mijzelf met een poederkwastje, waarmee ik het gevoel van extase terugkreeg. Ik raakte steeds meer in de ban van mezelf.

De meisjes en ik trokken ons vaak in de achthoekige kamer bovenin de toren terug sinds ik de toegang had opengemaakt. We gingen er lezen of aan een werkstuk werken, zonder last te hebben van de kleine kinderen die lawaaiig met elkaar stoeiden of ons vroegen ergens mee te helpen. Het werd ook ons toevluchtsoord als er in de salon een ruzie uitbrak, gevolgd door vergaderingen, geschreeuw en een drinkgelag tot diep in de nacht. Vanuit de kelder slopen we dan met appels, ingemaakt sap en wat we nog meer aan eetbaars konden vinden langs achteraftrappen naar de torenkamer, waar we elkaar met grote schrikogen aankeken als er vaag van beneden glasgerinkel en geschreeuw klonk.

Die ruzies en vergaderingen kwamen gelukkig minder vaak voor dan feesten in de ridderzaal, of in de tuin als het een zwoele zomeravond was. Dan was er een hoop drukte, lawaai en altijd gedoe om bedden. We sleepten bij zulke gelegenheden ons beddengoed naar de torenkamer, waar we de avond en nacht uitzaten, tot het eindelijk stil werd.

Eén keer per jaar was er een fantastisch gekostumeerd feest, een kunst- en muziekfestival. Dat was het hoogtepunt van het jaar, eind augustus.

Het jaar dat ik nog net elf was ging het zoals voorgaande jaren. De meisjes dertelden rond in elfenjurkjes en ik als page. We liepen met dienbladen drankjes uit te delen en lege glazen op te ruimen. Overal in het kasteel logeerden mensen. Voor de kinderen was een grote slaaptent aan de andere kant van het kasteel opgezet. Onze kamers en bedden waren uitgeleend aan gasten.

Op de oprijlaan stonden tussen oude hippiebusjes, lelijke eenden, Volkswagen kevers en afgedankte lijkauto's ook luxe auto's geparkeerd. Een zwarte Rolls Royce was dit jaar van de partij, er was een rode Ferrari, die we vooral bewonderden vanwege het donkere gebrul als hij wegreed. Het mooist vonden we de open witte Cadillac van een Franse schrijver. Hij droeg een wit pak, had een sikje, een wandelstok met zilveren knop en een *boyfriend* die net als hij al grijs was.

Het gebeurde meer dan eens dat ik door bezoekers op schoot werd getrokken. Ik herinnerde me de uitroepen nog van vorige jaren: *'Oh my God, that is a beauty. Come here, little angel, let me have a look at you.'* De Fransen en Duitsers riepen er ook hun god bij aan. Net als vorige jaren bleef het niet bij kijken alleen en werd ik omstandig betast, gekust en gestreeld.

Ik vond het heerlijk als anderen mij net zo mooi vonden als ikzelf. Ik droeg een donkergroene maillot en een kort tuniekje, waar mijn bips en bobbeltje-voor onderuit kwamen. Ik was me bewust dat ik onweerstaanbaar was voor sommige mannen en vrouwen. Als ze me op schoot wilden hebben, nam ik snel wat slokjes uit hun glas; tenminste, als er zoete witte wijn in zat. Rode vond ik zuur, bier was vies en sterke drank net zo iets giftigs als benzine. Ik liet me van hun schoot glijden als ik mijn moeder uit het oog dreigde te verliezen. Want ik had een grote verantwoordelijkheid op me genomen: ik moest goed op haar letten. Ik vond haar de mooiste vrouw van het festival en was daarin niet de enige. Gedurende de middag en het begin van de avond lukte het nog wel. Toen de feestverlichting aan ging, was mijn moeder een beetje aangeschoten en ik ook. Ik probeerde haar nog te volgen, maar er gebeurde zoveel om me heen dat ik haar kwijt raakte. Toen het helemaal donker werd, gaf ik het op. Ik kon haar niet meer van verre herkennen. Misschien lag ze allang in bed met een kerel. Dat vond ik geen prettig idee. Toen ik niet meer op mijn benen kon staan waggelde ik naar de kindertent. Ik was zo beneveld dat ik gekleed en al in mijn slaapzak kroop.

De volgende middag was ik in een pauze een tafeltje aan het afruimen waaraan een Amerikaanse toneelspeler zat, toen ik zijn hand tussen mijn benen voelde glijden. Ik keek gealarmeerd om me heen; er was net even niemand in de buurt. Ik deed net of ik niets merkte en laadde lege glazen, kopjes en volle asbakken op mijn dienblad. De hand streefde mijn billen en de binnenkant van mijn dijbenen. Dat was heel lekker. De hand schoof verder en omvatte mijn zakje en dingske. Ik bleef voorover gebukt staan en wist niet wat ik moest doen.

Er verscheen een bankbiljet voor mijn ogen. Met open mond stond ik er naar te staren. Ik wist hoe bankbiljetten eruitzagen, een tientje was het meeste wat ik bij de groenteboer in het echt had gezien. Dit was vijftiengulden! Ik draaide me met enige moeite half om en vroeg: *'What do you want, sir?'*

'You,' glimlachte de man. Ik wist niet wat me overkwam. Zoveel geld! Ik knikte lam: hij mocht met me doen wat hij wilde. Hij legde zijn hand in mijn nek en leidde me naar een tent waar net een voorstelling was geweest. In het donker achter het podium streefde hij mij over mijn hele lichaam. Hij trok mijn maillot naar beneden en stak een glibberige vinger in mijn gatje. Met zijn andere hand friemelde hij tussen mijn benen. Het was niet anders dan als Dotte of Melanie

het deden. Ik deed mijn ogen dicht, zo zalig was het. De vinger verdween, een rond ding drukte in mijn gatje. Ik stak mijn kontje onwillekeurig naar achter. De pik gleed makkelijk bij me naar binnen. Ik schrok er van. Ik wist ergens wel dat de man dat wilde toen hij me geld gaf, maar nu het echt gebeurde wou ik dat ik was weggelopen. Ik zat er aan vast. Het was een raar gevoel, aan de ene kant wel lekker, ik kreeg ook de drang dat ik moest poepen. Toen hij te diep kwam kreunde ik, dat deed zeer. Hij trok zich gelukkig een beetje terug en pompte in en uit. Toen zijn pik slap werd glibberde die uit mijn gatje, dat was een heel lekker gevoel, net als een drol die eruit glijdt. Opgelucht kwam ik overeind. Er liep iets langs mijn benen, dat hij gauw afveegde. Al die tijd had de man niets gezegd, alleen een beetje gegromd. Ik voelde hoe hij iets scherp tussen mijn billen duwde en mijn maillot naar boven trok. Ik durfde hem niet aan te kijken. Toen hij weg was graaide ik in mijn maillot en vond daar het bankbiljet, opgevouwen tot een smal reepje. Ik was helemaal van mijn stuk en wilde niet meer op het terras helpen. Ik verdween naar de kas, trok mijn maillot uit en voelde aan mijn gatje. Het was nat en gevoelig. Ik vond het een beetje eng. Het was leuk en spannend geweest om iedereen met mijn verschijning op te winden. Echte seks was toch minder leuk dan ik had gedacht.

's Avonds na het festival, weer terug in ons eigen kamer, vertelde ik Dotte en Melanie wat er gebeurd was en liet ik hen het bankbiljet zien.

'Jee, echt geld!' zuchtte Melanie. 'Zoveel! Alleen maar om jou in je kont te neuken?'

'Je mag mij ook in mijn kontje neuken,' zei Dotte dromerig. 'Zonder geld, hoor.'

'Dat kan hij niet, zijn piemel wordt niet stijf,' zei Melanie.

'Hij kan het toch proberen?' Dotte ging op haar buik liggen, stroopte haar nachtpon op en stak haar achterwerk omhoog.

'Dat wil ik zien.' Melanie pakte de zaklantaarn. 'Toe dan!' spoorde ze me aan.

Ik trok mijn pyjama uit en kroop gehoorzaam tegen Dottes billen. Die voelden zacht en tegelijk stevig aan tegen mijn onderbuik. Ze stak een hand tussen haar benen en drukte mijn dingske, dat tot mijn verrassing aan het zwellen was, in haar spleetje.

'Dat is niet in je kont,' zei Melanie, die met de zaklantaarn ons gedoe met argusogen volgde.

Dotte antwoordde niet. Ik begon heen en weer te bewegen, zoals de man in

mij. Melanie stak haar hoofd zowat onder Dottes buik om maar niets te missen. Dotte begon te kreunen en haar bips hard tegen mijn buik te wrijven. Ik raakte in extase. Mijn piemel werd stijf! Dotte zuchtte een paar keer en plofte op haar buik.

‘Nu ik!’ eiste Melanie. Ze knielde naast Dotte met haar achterste omhoog. Ik schoof op handen en knieën tegen haar aan. Mijn heupen begonnen vanzelf te bewegen. Melanie stak haar hand tussen haar benen en drukte mijn ding in haar zachte binnenste. Ik had nog nooit zoiets zaligs ervaren als het naarbinnen glijden in Melanie. Ze kreunde toen ik weerstand voelde.

‘Geef me je hand,’ steunde ze. Ik leunde voorover en stak mijn hand om haar heen. Ze pakte hem beet en drukte mijn wijsvinger tegen het frummeltje bovenin in haar spleetje. Dat hadden we vaak genoeg gedaan, ik wist wat Melanie wilde.

‘Zo, ja, ja...’

Een oerdrift maakte zich van me meester. ‘Oh, oh,’ riepen we tegelijkertijd. Ze bonkte zo hard tegen me aan dat ik bijna uit haar schoot. Ik greep me stevig aan haar vast en dramde even hard terug. ‘Joejoejoe,’ jodelde Melanie. Alles kneep in me samen, alle spanning balde zich in mijn eikel samen. Met een hese kreet ontplofte ik in haar.

Leeg en lam bleef ik op haar rug liggen. Ik was voor het eerst van mijn leven klaar gekomen. Melanie zakte hijgend op haar buik.

‘Hebben jullie nu echt geneukt?’ vroeg Dotte met een klein stemmetje. ‘Met sperma?’

Ik stak mijn arm uit en trok haar tegen ons aan. Melanie draaide zich onder mij om, zodat we een grote kluwen werden. Met open ogen lagen we te dromen. We wisten dat we dit moment nooit meer zouden vergeten. We waren elf, twaalf en dertien.